

قیمت نفت

آزادسازی ذخیره‌های نفت آمریکا:

تلاشی عبث برای اثرگذاری پایدار بر

جشنفر گراهام، وزیر انرژی ایالات متحده آمریکا بنامی در گفت‌وگویی تلویزیونی اعلام کرد که کاهش قیمت نفت در حال برسی گزینه‌های خود برای کاهش قیمت بنزین در جاگلهای عرضه سوخت است و احتمال دارد رئیس‌جمهوری بزودی در این باره اطلاع‌رسانی صادر کند. مقام‌های ارشد دولت آمریکا در اظهار نظرهای خود، به‌طور بیابایی تولیدکنندگان عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش موسوم به ائتلاف اوپک بلاس را مسئول افزایش قیمت نفت در بازارهای جهانی نفت معرفی کرده‌اند و معتقدند که این روند، سبب افزایش تورم می‌شود و تهدیدی برای روند بهبود اقتصاد جهانی پس از پشت سر گذاشتن بحران شیوع ویروس عالم‌گیر کووید-۱۹ (کرونا) به‌شمار می‌آید. کم‌ترین هاد در بازار احتمال دستور دولت آمریکا برای آزادسازی ذخیره‌های راهبردی نفت خام (SPR) با هدف کاهش قیمت این کالای راهبردی پس از امتناع اعضای ائتلاف اوپک بلاس از تسریع در روند افزایش عرضه نفت، افزایش یافته است. از دید سیاسی، برداشتن نفت خام از ذخیره‌های راهبردی آمریکا نشان‌دهنده تکرار تری دولت‌ها و افزایش قیمت‌های نفت و تأثیر آن بر قیمت سوخت و به دنبال آن، اثرگذاری بر هزینه زندگی خانوارها و مسافران است؛ اما از نظر عملی، مشخص نیست که آیا آزادسازی ذخیره‌های راهبردی دولت آمریکا می‌تواند تأثیر چندانی بر قیمت‌های نفت داشته باشد یا خیر. برآورد ناانضامی در دسترس، بسیار دلگد خواهد بود.

تاریخچه

ذخیره سازهایی راهبردی نفت آمریکا

ذخیره‌های راهبردی نفت خام آمریکا با هدف نگهداری از ذخیره یک میلیارد بشکه نفت بر روی تانکرهای سیست انرژی و حفاظت در سال ۱۹۷۵ میلادی (فوق‌العقود ۱۹۷۴-۱۹۷۳) در واکنش به تحریم نفت کشورهای عربی صادرکننده نفت در بازار جهانی نفت راه‌اندازی شد. گمرک آمریکا به این نتیجه رسید که ذخیره مقدار قابل توجهی اوقاع فرارود نفتی، آسیب‌پذیری ایالات متحده آمریکا را در برابر اثر منفی قطع یکباره و گسترده عرضه انرژی کاهش می‌دهد و به‌طور محدود با پیامدهای کوتاه مدت توقف عرضه فرارودهای نفتی محافظت می‌کند. ذخیره‌های راهبردی نفت خام آمریکا بخشی از شبکه ذخیره‌سازی‌های اضطراری است که طبق توافقنامه نامه بین‌المللی انرژی در سال ۱۹۷۴ میلادی از سوی کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) نگهداری می‌شود. اعضای آژانس بین‌المللی انرژی موافقت کردند که ذخیره‌های اضطراری را معادل حداقل ۹۰ روز واردات داخلی را به‌عنوان بخشی از پاسخ به شوک‌های نفتی حفظ کنند. اما در گذشته، ذخیره‌های اضطراری نفت خام قیمتی فراتر از این دارد. شرکت‌های نفتی اروپایی و آسیایی در سال ۱۹۳۴ میلادی به‌عنوان بخشی از برنامه‌های برای جنگ جهانی دوم، به‌سختی برای ذخیره‌سازی راهبردی نفت خام ضروری در زمان صلح افزایش دادند. کتاب اختراع معاصر در سیاست و مدیریت زمان جنگ، نوشته بنیون اسمیت سال ۱۹۷۱ میلادی)

شرایط اضطراری

در ایالات متحده آمریکا، رئیس‌جمهوری تنها زمانی اختیار دستور مجوز آزادسازی ذخیره‌های نفت خام را دارد که تشخیص دهد این موضوع به دلیل توقف شدید عرضه انرژی یا تاچه‌های بین‌المللی، زیر نظر آژانس بین‌المللی انرژی لازم است. رئیس‌جمهوری آمریکا همچنین باید تشخیص دهد که شرایط اضطراری و کاهش عرضه قابل توجه برای ملت‌هاست و به‌ر صورت، رئیس‌جمهوری ایالات متحده همچنین باید به این باور برسد که افزایش شدید قیمت فرارودهای نفتی، ناشی از شرایط اضطراری است و احتمال دارد این افزایش قیمت، تأثیری نامطلوب بر اقتصاد ملی بگذارد. در شرایطی که اوضاع وقعه عرضه انرژی شدید نباشد، رئیس‌جمهوری ممکن است مجوز آزادسازی تنها تا ۳ میلیون بشکه را صادر کند که برای بیش از ۶۰ روز به‌طور نسبی ایجاد رئیس‌جمهوری آمریکا باید به‌سختی به این تصمیم در ادامه دهد. به‌طور معمول، اجرای چنین اقدامی باید این درجه از تشخیص داشته باشد که به‌دقت چنین اقدامی به‌طور مستقیم تا حدی قابل توجه‌تر از آنکه نامطلوب و غیرضروری است و فرارودهای نفتی می‌تواند در سطح بین‌المللی، در زمان که گروه به‌عنوان یک یا هر کشور عضو کاهش عرضه نفت را ادامه دهد یا به‌طور منطقی، این باور مطرح باشد که تصمیم‌گیری عرضه سوخت و فرارود ذخیره‌های اضطراری آژانس بین‌المللی انرژی برای نتیجه‌های کاهش تخفیف‌رسانی توان فعال‌گرد بر اساس مقدمه نواقح، هدف توسعه ذخیره‌های سازهایی اقدام‌های مؤثر و مستقیم برای پاسخگویی به شرایط اضطراری عرضه نفت با استفاده از ایجاد شرایط خودکفایی اضطراری در زمینه عرضه سوخت محدود کردن تقاضا و اختصاصی نفت موجود میان کشورهای عضو به‌صورت عادلانه است.

کمبود شدید انرژی

هدف اصلی قانونگذاری برای ذخیره‌سازی‌های اضطراری آژانس بین‌المللی انرژی و ذخیره‌سازی‌های راهبردی نفت خام آمریکا پیش از آنکه به‌طور قیمت‌ها باشد، مقابله با کمبود عرضه انرژی بوده است. افزایش قیمت‌ها ممکن است یکی از پیامدهای زیانبار کمبود انرژی به‌شمار رود که تأثیری نامطلوب بر اقتصاد بگذارد. اما هدف برای ایجاد ذخیره‌سازی‌های اضطراری، مقابله با افزایش قیمت نبود است. آزادسازی ذخیره‌سازی‌های اضطراری آژانس بین‌المللی انرژی و ذخیره‌سازی‌های راهبردی نفت خام آمریکا در زمان ایجاد اختلال عرضه ناشی از حوادثی مانند شرایط غیرمنتظره یا سه‌وی از جمله وژن نواقح یا وقوع حوادثی بزرگ در زمینه تولید، تولید می‌ماند. نفتی فعالیت خط لوله انتقال نفت اختلال در خطوط را نیایی در میانه اصلی (مقدن تنگ‌هرمز، تنگه‌ها لاکو کتال سوئز) و تحریم‌های نفتی کشورهای عربی سرکننده نفت) منطقی به‌نظر می‌رسد. حفظ عرضه مطمئن و کافی سوخت برای نیروهای نظامی و غیرنظامی در طول عملیات نظامی (به عنوان مثال، درگیری در خلیج فارس) با این ایالات متحده آمریکا از جمله ذخیره‌سازی‌های راهبردی آژانس بین‌المللی انرژی و ذخیره‌سازی‌های نفت خام به‌شمار می‌آید. آزادسازی ذخیره‌های سازهایی همچنین می‌تواند در زمان‌هایی که کمبودهای دیگر که تحت تأثیر رویدادهای آبیروشنی شدید، حوادث اختلال‌های بحرانی به‌یادمانند به‌کار گرفته شود. در همین شرایط، هدف از آزادسازی ذخیره‌سازی‌ها خرید زمان برای تعمیر زیرساخت‌های ذخیره‌سازی و انجام عملیات دیپلماتیک و نظامی، منظور و غیره تحریم معاصر و اختلال‌های عرضه ناشی از حاشی‌های سیاسی است. اما آزادسازی ذخیره‌سازی‌های راهبردی کمتوری، هرگز پیش‌بینی نشده بود و احتمال می‌رود این اقدام برای مقابله با سیاست‌های تولید اوپک بلاس در میان مدت یا بلندمدت مؤثر نباشد.

آزادسازی ذخیره‌های نفت در مقابل تسریع در افزایش عرضه

ذخیره‌سازی‌های اضطراری آژانس بین‌المللی انرژی و ذخیره‌سازی‌های راهبردی نفت خام آمریکا به‌طور ذاتی ماهیت نفت ذخیره شده را دارند. در حالی که برنامه عرضه اوپک بلاس بر جریان عرضه در بازار تأثیر می‌گذارد، بعداً است که استفاده از ذخیره‌سازی‌ها برای مقابله با جریان عرضه در مواردی غیر از شرایط کوتاه‌مدت، پایدار یا مؤثر باشد. اکنون ۶۱۳ میلیون بشکه نفت خام در ذخیره‌سازی‌های راهبردی نفت خام آمریکا موجود است، در حالی که دیگر کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی، حدود ۹۰۰ میلیون بشکه دیگر ذخیره‌سازی اضطراری دارند و در سوی دیگر تولیدکنندگان عضو ائتلاف اوپک بلاس، روزانه بیش از ۲۰ میلیون بشکه نفت تولید می‌کنند. اگر رئیس‌جمهوری آمریکا بر اساس اختیارش ۳۰ میلیون بشکه نفت خام را از ذخیره‌سازی‌های راهبردی آزاد کند، این رقم معادل روزانه ۸۲ هزار بشکه افزایش عرضه جهانی به‌شمار می‌آید. تمام خواهد بود که چندان قابل توجه نیست اگر ایالات متحده فقط منظور مساعده دیگر اعضای آژانس بین‌المللی انرژی راهبردی را مشارکت در آزادسازی همانند جلب کند که البته چندان قطعی به‌نظر نمی‌آید. احتمال دارد مجموع برداشت از ذخیره‌سازی‌ها به ۶۰ میلیون بشکه معادل افزایش عرضه روزانه ۱۶۴ هزار بشکه بر اساس یک سال کامل باشد. این حجم عرضه در مقایسه با برنامه ماهانه افزایش روزانه ۴۰۰ هزار بشکه‌ای اوپک بلاس بسیار ناچیز خواهد بود. بنابراین تأثیر آزادسازی ذخیره‌سازی‌های راهبردی نفت خام آمریکا بر قیمت‌ها احتمالاً محدود خواهد بود. اگر یکا دیگر اعضای آژانس بین‌المللی انرژی باید حجم بسیار زیادی از نفت خام فرارود را در ذخیره‌سازی‌ها آزاد کنند تا بتوانند تأثیری پایدار و بلندمدت بر قیمت‌ها داشته باشند. اما اختیارات قیمت‌های جهانی نفت خام و بازارهای جهانی این کالا داشته باشند. اما اختیارات فزاینده برای آزادسازی بیش از ۲۰ میلیون بشکه نفت از سوی آمریکا و دیگر اعضای آژانس بین‌المللی انرژی مشخص نیست و ممکن است در کل، میان اعضای ائتلاف جهانی هم وجود نداشته باشد.

شوک و حیرت

ذخیره‌سازی‌های راهبردی و دیگر نسخه‌های اضطراری ممکن است بتوانند در کوتاه‌مدت، قیمت‌های لحظه‌ای را تغییر دهند؛ اما اگر آزادسازی به‌طور گسترده با غیرمنتظره باشد، احتمال دارد تأثیرش به‌حداکثر برسد. کاهش قیمت‌ها در کوتاه‌مدت، اما اگر آزادسازی به‌طور گسترده با غیرمنتظره باشد، احتمال دارد تأثیرش به‌حداکثر برسد. کاهش قیمت‌ها در کوتاه‌مدت، اما اگر آزادسازی به‌طور گسترده با غیرمنتظره باشد، احتمال دارد تأثیرش به‌حداکثر برسد. کاهش قیمت‌ها در کوتاه‌مدت، اما اگر آزادسازی به‌طور گسترده با غیرمنتظره باشد، احتمال دارد تأثیرش به‌حداکثر برسد.

منبع: رویترز
نویسنده: جان کمپ
مترجم: امیر دشنی